

Warszawa, dnia 24 grudnia 2012 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

PT10/0602/20/563/LWW/12/BMI 9-18834

wpłynęło dnia 29.12.2012r
6183
M. Pięć
P.R. Rojek
Biuro Prace
wpłynęło dnia 28.12.2012r
M042

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z pismem Pana Marszałka, znak: BPS/043-22-891/12 z dnia 4 grudnia br., przy którym zostało przesłane oświadczenie złożone przez senatorów Grzegorza Wojciechowskiego, Marka Martynowskiego, Wojciecha Skurkiewicza i Roberta Mamąta, dotyczące transportowców z ziemi łódzkiej, uprzejmie wyjaśniam.

Zgadzam się ze stanowiskiem przedstawionym w ww. oświadczeniu, że Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawach połączonych C-80/11 i C-142/11 wskazał, że „w świetle dyrektywy 2006/112 organy podatkowe nie mogą w sposób generalny wymagać, by podatnik zamierzający skorzystać z prawa do odliczenia podatku VAT badał, czy wystawca faktury za towary i usługi, których odliczenie ma dotyczyć, jest podatnikiem, czy dysponuje towarami będącymi przedmiotem transakcji i jest je w stanie dostarczyć oraz czy wywiązuje się z obowiązku złożenia deklaracji i zapłaty podatku VAT” (pkt 61 wyroku).

Jednakże, jak już wskazywałem wcześniej odnosząc się do poruszonej w oświadczeniu z dnia 26 lipca 2012 r. przez Pana Senatora Grzegorza Wojciechowskiego oraz grupy senatorów, kwestii wpływu ww. wyroku Trybunału na sytuację przedsiębiorców z branży transportowej województwa łódzkiego (pismo nr PT10/0602/8/342/MJJ/2012/BMI9-11120 z dnia 31 sierpnia 2012 r.), powyższego wyroku nie można interpretować w taki sposób, że przyznaje on bezwzględne prawo do odliczenia podatku wprowadzając jednocześnie generalne zwolnienie podatnika z obowiązku jakiegokolwiek weryfikacji wiarygodności swojego kontrahenta. Zdaniem Trybunału „tylko w sytuacji, gdy podmiot gospodarczy podjął wszelkie działania, jakich można od niego w sposób uzasadniony oczekiwać, w celu upewnienia się, że transakcje w których uczestniczy nie wiążą się z przestępstwem, czy to w zakresie podatku VAT czy w innej dziedzinie, może on domniemywać legalność tych transakcji bez ryzyka utraty prawa do odliczenia naliczonego podatku VAT” (pkt 53 wyroku).

Również krajowe sądy w wydawanych wyrokach zwracają uwagę na konieczność działania podatnika w dobrej wierze oraz zachowania szczególnej staranności. Przykładowo w powołanym w oświadczeniu wyroku z dnia 27 lipca 2012 r., sygn. akt I FSK 1769/11, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził: „W obrocie paliwami niewątpliwie nabywca towarów, który zamierza skorzystać z prawa do odliczenia VAT, powinien dochować szczególnej staranności w celu upewnienia się, że dokonywane przez niego transakcje nie wiążą się z popełnieniem przestępstwa przez podmiot działający na wcześniejszym etapie obrotu, czyli upewnić się co do

Finansów

jego wiarygodności. Notoryjnie bowiem wiadomym jest, że obrót tego rodzaju towarami obciążony jest dużym ryzykiem w zakresie oszustw, w tym podatkowych.”.

Twierdzenie Panów Senatorów, że stanowisko zawarte w wyżej cytowanym wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego powinno przełożyć się na zmianę stanowiska Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi skutkującym wydaniem pozytywnych decyzji dla przedsiębiorstw transportowych należy uznać za nieuzasadnione. Wskazania bowiem wymaga, że w wydanym wyroku Naczelny Sąd Administracyjny – powołując się w danej sprawie na wyrok Trybunału z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawach połączonych C-80/11 i C-142/11 – nie rozstrzyga ostatecznie o prawie podatnika do obniżenia podatku należnego o naliczony. Powodem uchylecia rozpatrywanego wyroku był fakt, że „ Sąd I instancji w ogóle nie rozważał obiektywnej przesłanki pozbawienia podatnika prawa do odliczenia podatku naliczonego tj. tego czy podatnik wiedział lub powinien był wiedzieć, że transakcje mające stanowić podstawę prawa do odliczenia podatku naliczonego związane były z przestępstwem popełnionym przez wystawcę faktur. (...) W kontekście wyżej wskazanej wykładni prawa materialnego i procesowego Sąd dokonując oceny zaskarżonej decyzji w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego powinien zbadać, czy organy podatkowe prawidłowo oceniły to czy podatnik wiedział lub powinien był wiedzieć, że uczestniczy w nielegalnej transakcji.”.

Biorąc pod uwagę powyższe nie mogę zgodzić się ze stanowiskiem Panów Senatorów, że ww. wyrok stoi w sprzeczności ze stanowiskiem resortu finansów.

Dodatkowo wskazać należy, że stanowisko NSA wyrażone w ww. wyroku z dnia 27 lipca 2012 r. nie może być rozciągane na wszystkie postępowania podatkowe prowadzone wobec przedsiębiorstw transportowych. Kwestia oceny czy podatnik wiedział lub co najmniej powinien był wiedzieć, że uczestniczy w nielegalnej transakcji, czyli ocena dobrej wiary podatnika i zachowania szczególnej staranności przy dokonywanych transakcjach wymaga bowiem każdorazowo indywidualnego rozpatrzenia.

Chciałbym zatem poinformować, że prezentowane przeze mnie dotychczas stanowisko w tej kwestii nadal zachowuje aktualność.

Przedstawiając powyższe informuję również, że kwestia dotycząca tzw. firmactwa w obrocie gospodarczym oraz prawa do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z faktur VAT wystawionych przez firmanta będzie przedmiotem rozważań Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z wystąpieniem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z pytaniami prejudycjalnymi (sygn. akt I SA/Łd 1140/12).

z powołaniem
Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU
Maciej Grabowski
Maciej Grabowski